

Seat No. : _____

NK-101

November-2017

B.Com., Sem.-V

301 : Business Law-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) મુક્ત સંમતિની વ્યાખ્યા આપી, "બળબરી" વિશે વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. 6
અથવા
સગીરે કરેલ અને સગીર સાથે કરેલ સમજૂતી અંગેના ભારતીય કરારધારા અન્વયેના નિયમો જણાવો.
- (B) રદબાતલ થવા પાત્ર કરાર વિષે સમજાવો. 4
અથવા
"બધા કરારો સમજૂતી છે પરંતુ બધી સમજૂતીઓ કરાર નથી" સમજાવો.
- (C) "રદબાતલ સમજૂતી" અને "રદબાતલ કરાર" એટલે શું? 4
અથવા
પુખ્તવયનો અર્થ સમજાવો.
2. (A) ભારતીય કરારધારા અન્વયેના શરતી કરારો જણાવો. 6
અથવા
"અવેજ વગરના કરાર રદબાતલ છે." આ નિયમના અપવાદો જણાવો.
- (B) પૂર્વાપેક્ષિત કરારભંગ વિષે સમજાવો. 4
અથવા
નિષ્ફળતાના સિદ્ધાંત વિશે સમજાવો.
- (C) નવો કરાર એટલે શું? 4
અથવા
ચૂકવેલ રકમની ફાળવણી અંગે સમજાવો.
3. (A) આબકારી જકાતમાંથી મુક્તિ વિષે સમજાવો. 6
અથવા
વધારાની કસ્ટમ ડ્યૂટી અને વધારાની વિશિષ્ટ કસ્ટમ ડ્યૂટી વિષે ટૂંકનોંધ લખો.
- (B) આબકારી જકાતના પ્રકારો જણાવો. 4
અથવા
ડમ્પીંગ વિરોધી કસ્ટમ ડ્યૂટી વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

(C) વ્યાખ્યા લખો : (કોઈપણ બે)
જકાતપાત્ર માલ, ઉત્પાદક, કારખાનું
અથવા

વ્યાખ્યા લખો : (કોઈપણ બે)
ડ્યૂટીપાત્ર માલ, પ્રતિબંધિત માલ, નિકાસ

4. (A) “કોઈપણ વેચનાર પોતાની પાસે હોય તેનાથી વધારે સારો માલિકીહક્ક ખરીદનારને આપી શકે નહીં”
અપવાદો સાથે સમજાવો.

અથવા

“વેચાણ” અને “વેચાણની સમજૂતી” વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(B) માલના વિવિધ પ્રકારો જણાવો.

અથવા

આણચૂકવ્યા વેચનારનો “લિયનનો હક્ક” સમજાવો.

(C) માલના માલિકી હક્કના દસ્તાવેજો વિષે સમજાવો.

અથવા

“ખરીદનાર સાવધાન”નો નિયમ એટલે શું ?

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) સ્વીકાર સંપૂર્ણ અને બિનશરતી હોવો જોઈએ.
- (2) દરખાસ્ત નિશ્ચિત વ્યક્તિને જ થઈ શકે.
- (3) માત્ર મૌન એ દગો નથી.
- (4) સગીર પ્રિન્સિપાલ બની શકે, એજન્ટ નહીં.
- (5) અવેજ અંગે ત્રાહિત વ્યક્તિ કરારનો અમલ કરાવી શકે છે.
- (6) કોઈપણ વ્યક્તિના લગ્ન પર અંકુશ મુક્તી દરેક સમજૂતી રદબાતલ છે.
- (7) નવા કરાર માટે અવેજ જરૂરી નથી.
- (8) માલના શોધનારને માલ સામે કોઈ હક્ક મળતા નથી.
- (9) ખેતીની પેદાશ અને ખનીજ પેદાશનો સમાવેશ ઉત્પાદન શબ્દમાં થાય છે.
- (10) તા. 1-3-2003 થી મૂળભૂત કસ્ટમ ડ્યૂટીનો સામાન્ય દર 20% છે.
- (11) સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના નિયમોના નિયમ 9 મુજબ કરાવેલ નોંધણી ફેરબદલીને પાત્ર નથી.
- (12) હિત સાથે જોખમ જતું નથી.
- (13) આણચૂકવ્યા વેચનારનો માલ વહનમાર્ગમાં અટકાવવાનો હક્ક એ લિયનના હક્કનું જોડાણ છે.
- (14) ગોડાઉનની ચાવીની ખરીદનારને સોંપણી કરવી એ ખરીદનારને કરેલી રચનાત્મક સોંપણી છે.

NK-101

November-2017

B.Com., Sem.-V

301 : Business Law-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Define free consent. Explain "undue influence" in brief. 6
OR
State rules relating to the agreement by and with minor under the Indian Contract Act.
- (B) Explain "Voidable Contract". 4
OR
"All contracts are agreement but all agreements are not contract." Explain.
- (C) What is "void agreement" and "void contract"? 4
OR
Explain the meaning of "Adult."
2. (A) State conditional contracts under the Indian Contract Act. 6
OR
State exceptions of the rule "Contract without consideration is void."
- (B) Explain "Anticipatory breach of contract." 4
OR
Explain doctrine of Frustration.
- (C) What is "Novation"? 4
OR
Explain "Appropriation of payment".
3. (A) Explain exemption from Excise Duty. 6
OR
Write short note on :
Additional Custom Duty and Special Additional Custom Duty.
- (B) State types of Excise Duty. 4
OR
Write short note on :
Anti-dumping Custom Duty.

(C) Define any two Excisable goods, Producer, Factory.

4

OR

Define any two Dutiable goods, Prohibited goods, Export.

4. (A) "No seller can give a better title to the buyer than what he has". Explain with exceptions.

6

OR

State difference between 'Sale' and 'Agreement to sell.'

(B) State various types of goods.

4

OR

Explain unpaid seller's "right of lien."

(C) Explain documents of title of goods.

4

OR

What is doctrine of caveat emptor ?

5. State whether the following statements are **true or false**.

14

(1) Acceptance should be absolute and unqualified.

(2) An offer must be made to a definite person.

(3) Mere silence is not fraud.

(4) Minor cannot be an agent but he can be the principal.

(5) Stranger to the consideration can sue on a contract.

(6) Every agreement in restraint of marriage of any person is void.

(7) No consideration is necessary for novation.

(8) Finder of goods has no rights against the goods.

(9) The word "Produced" covers agricultural or mineral produce.

(10) The general rate of basic duty from 1-3-2003 is 20%.

(11) Registration under Rule 9 of Central Excise Rules, is not transferable.

(12) Risk does not pass with property.

(13) The unpaid seller's right of stoppage of goods in transit is an extension of the right of lien.

(14) Handing over the key of a godown to a buyer is constructive delivery of the goods to the buyer.